

แคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬา: การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของกลุ่มวัยรุ่นในสื่อสังคมออนไลน์ Cheesy Messages about Sports: a Communicative Language of Teenagers in Social Media

สุรเชษฐ์ คูหาเลิศ^{1*} และ ปณัตตา หุ่นศิลป์²

Surachet Khuhalerd^{1*} and Panatda Hunsin²

¹ อาจารย์, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตสุโขทัย

¹ Lecture, Faculty of Liberal Arts, Thailand National Sports University Sukhothai Campus.

² อาจารย์, มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตสุโขทัย

² Lecture, Thailand National Sports University Sukhothai Campus.

*Corresponding author, E-mail: Domesurachet@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งศึกษาลักษณะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและบทบาทหน้าที่ของคติชนผ่านแคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬาของกลุ่มวัยรุ่นในสื่อสังคมออนไลน์ ใช้วิธีการวิจัยทางภาษาและคติชนวิทยา เลือกศึกษาด้วยการสืบค้นคำว่า “แคปชั่นกีฬา” ใน www.google.com ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมจนถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2566 รวมระยะเวลา 1 ปี โดยเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ออนไลน์ที่ได้รับความนิยมเข้าชมสูงสุด พบแคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬาจำนวน 162 แคปชั่น ผลการวิจัยพบลักษณะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร 6 ลักษณะ ได้แก่ 1. การใช้คำคล้องจอง 2. การเล่นคำซ้ำ 3. การใช้คำเปรียบเทียบ 4. การสร้างคำใหม่ 5. การเปลี่ยนแปลงการสะกดคำ 6. การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ส่วนบทบาทหน้าที่ของคติชนผ่านแคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬาพบ 2 บทบาทหน้าที่ ได้แก่ 1. บทบาทหน้าที่ด้านการอบรมสั่งสอน ในเรื่องของคุณลักษณะและคุณสมบัติของการเป็นนักกีฬาที่ดี เรื่องของการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ในสังคม และเรื่องของการประกอบอาชีพและความสำเร็จ 2. บทบาทหน้าที่ด้านการระบายความรู้สึกของมนุษย์ นอกจากนี้ยังพบว่า แคปชั่นเสี่ยวเป็นผลผลิตทางวัฒนธรรมทางภาษาของกลุ่มชนรุ่นใหม่ที่แสดงถึงการสร้างสรรค์ การปรับประยุกต์ใช้ และการส่งต่อข้อมูลเฉพาะกลุ่มเพื่อการสื่อสารร่วมกันในบริบทสังคมวัฒนธรรมร่วมสมัย

คำสำคัญ: แคปชั่นเสี่ยว, การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร, สื่อสังคมออนไลน์, บทบาทหน้าที่ของคติชน

Abstract

This research proposes to study the nature of language use for communication and the functions of folklore through cheesy messages about sports among teenagers on social media. Using research methods by searching for the word “sports captions” on www.google.com from January 1 to December 31, 2023, a total of 1 year was collected from the most popular and visited online websites. the results of the study found 162 captions of cheesy messages about sports, which showed six characteristics of using

language for communication: 1. Using rhyming words 2. Using the word repeat (Reduplication) 3. Using metaphors 4. Creating new words 5. Spelling changes 6. English transliteration. As for the functions of folklore through cheesy messages about sports, two functions were found: 1. The functions of teaching about the characteristics and qualities of being a good athlete, matters of lifestyle and living in society, and matters of occupation and success. 2. The functions of expressing human feelings. In addition, it was found that cheesy messages are a product of the linguistic culture of the new generation, which shows creativity, application adjustment, and forwarding of group-specific information for joint communication in the contemporary social and cultural context.

Keyword: Cheesy Messages, Language usage for communication, Social Media, Functions of folklore

บทนำ

“95 แคปชั่นกีฬาหวาน ๆ แคปชั่นโดน ๆ แคปชั่นเด็ด ๆ สำหรับคอกีฬา ชาวเน็ตสายสปอร์ต” (สนุกดอทคอม, 2566) “แคปชั่นแฟนนักกีฬา แคปชั่นแฟนนักบอล สำหรับคนคลั่งรัก แคปชั่นใหม่ล่าสุด 2023” (ทรูไอดี, 2566) และ “100 แคปชั่นกีฬาหวาน ๆ ฮา ๆ 2566 ปลอ่ยมุกไว้เรียกรอยยิ้ม!” (นานิทอล์ค, 2566) จากตัวอย่างพาดหัวข่าวเกี่ยวกับ “แคปชั่นกีฬา” ที่ปรากฏผ่านเว็บไซต์ออนไลน์ที่ได้รับความนิยมสูงสุดจากการเข้าชม และมีการส่งต่อหรือแชร์ (share) ข้อมูลเกี่ยวกับแคปชั่นผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) อิน스타그램 (Instagram) ตี๊กต็อก (TikTok) นั้น พบว่าในปัจจุบันการใช้ “แคปชั่น” เพื่อการสื่อสาร หรือการใช้ถ้อยคำบรรยายประกอบรูปภาพเพื่อโพสต์ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ดังที่กล่าวไป ได้รับความนิยมอย่างมากในทุกกลุ่มชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน “กลุ่มวัยรุ่น” หรือ “กลุ่มคนรุ่นใหม่” ซึ่ง “สาร” หรือข้อมูลที่ส่งผ่านแคปชั่นมีหลากหลายประเด็น เช่น แคปชั่นความรัก แคปชั่นธรรมชาติ แคปชั่นคาเฟ่ แคปชั่นการเรียน แคปชั่นสู้ชีวิต แคปชั่นตลก แคปชั่นกีฬา และแคปชั่นอื่น ๆ ซึ่งถือว่า “แคปชั่น” เป็นอีกหนึ่งวิธีการที่น่าสนใจสำหรับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของกลุ่มชนในบริบทสังคมวัฒนธรรมร่วมสมัย

ทั้งนี้ ผู้วิจัยในฐานะ “อาจารย์” ผู้สอนรายวิชาการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตสุโขทัย ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาด้านการกีฬาที่มุ่งเน้นตามปรัชญาของสถาบันที่ว่า “พลศึกษาและกีฬา พัฒนาคน พัฒนาชาติ” นั้น อีกทั้งยังได้เห็นถึงการใช้ “แคปชั่น” เพื่อการสื่อสารของนักศึกษา โดยเฉพาะ “แคปชั่นกีฬา” ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ กอปรกับการพิจารณาถึงเนื้อหาสาระสำคัญของแคปชั่นกีฬาพบว่าเป็นการใช้ถ้อยคำที่ชวนให้เกิดความเลี่ยนหรือการเล่นมุกเขย รวมไปถึงการเล่นมุกจีบเพื่อเกี้ยวพาราสีซึ่งกันและกัน และยังเป็นแคปชั่นที่ใช้สำหรับเฉพาะกลุ่มของเพื่อนสนิทในวงสังคมกีฬาเดียวกัน โดยในกลุ่มวัยรุ่นจะเรียกลักษณะความเลี่ยนนี้ว่า “แคปชั่นเสี่ยว” ซึ่งถือว่าเป็นแคปชั่นเด็ด หรือแคปชั่นโดนใจของกลุ่มวัยรุ่น ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตจากจำนวนการกดไลก์ (Like) กดรัก (Love) กดห่วงใย (Take Care) กดว้าว (Wow) กดฮา ๆ (HaHa) กดเศร้าใจ (Sad) กดโกรธ (Angry) และการแสดงความคิดเห็นผ่านสัญลักษณ์ (Emoticon) ที่แสดงสีหน้าและอารมณ์ความรู้สึกผ่านความหมายของแต่ละแคปชั่นเสี่ยว

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้นนั้น ผู้วิจัยเห็นถึงปรากฏการณ์การใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์ผ่านแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาของกลุ่มวัยรุ่น จึงสนใจศึกษาถึงลักษณะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ในฐานะ “ภาษาเฉพาะกลุ่ม” ของนักกีฬามือสมัครเล่นออนไลน์ และศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของคติชนผ่านแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาของกลุ่มวัยรุ่นในสื่อสังคมออนไลน์ ในฐานะ “ผลผลิตทางวัฒนธรรมของกลุ่มชน” ที่มีการสร้างสรรค์ การปรับประยุกต์ใช้ และการส่งต่อข้อมูลร่วมกันของกลุ่มชนในสังคมร่วมสมัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาของกลุ่มวัยรุ่นในสื่อสังคมออนไลน์
2. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของคติชนด้านภาษาผ่านแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาของกลุ่มวัยรุ่นในสื่อสังคมออนไลน์

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นกรอบความคิดการวิจัย เพื่อใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ ชาริณา นอโรเอ, นุรอฮ์วีตา จารง, ณัฐพร มุสิกเจริญ และวรวาทพิสิช ยศศิริ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง **ลักษณะการใช้ภาษาบนสื่อสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน** พบลักษณะการใช้ภาษาจำแนกได้ 12 ลักษณะ ได้แก่ การแปรเสียง การแปรเสียงพยัญชนะสระและวรรณยุกต์ การซ้ำสระ พยัญชนะและตัวสะกด การประดิษฐ์คำใหม่ การตัดเสียงการทำให้ความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม คำที่เกิดจากข้อจำกัดของแป้นพิมพ์ (ไม่ได้กดปุ่ม Shift) การเลียงคำหยาบหรือเลียงคำที่ห้ามใช้ในสื่อสังคมออนไลน์ การใช้คำแสดงเสียง อารมณ์และกิริยาอาการ การใช้อักษรย่อ การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ และการสะกดตามคำพูดของเด็ก (Baby Talk) ส่วน ปรีชา ธนะวิบูลย์ และสิริวรรณ นันทจันทุล (2559) ได้ศึกษาเรื่อง **วัจนกรรมคำคมความรักในเครือข่ายสังคมออนไลน์** พบคำคมความรักมีการใช้วัจนกรรมกล่าวความจริงมากที่สุด รองลงมา คือ การกล่าวขี้ขาน กล่าวแสดงความรู้สึก และกล่าวผูกพันตามลำดับ ไม่พบรูปแบบวัจนกรรมกล่าวประกาศ วิจารณ์ อยู่เย็น (2550) ได้ศึกษาเรื่อง **การศึกษาเรื่องคำคมในภาษาไทย** พบรูปแบบของคำคมในภาษาไทย มีทั้งคำคมที่มีสัมผัสและไม่มีสัมผัส ลักษณะเด่นของรูปแบบคำคม คือ มีขนาดสั้น เนื้อหาของคำคมพบว่าคำคม ในภาษาไทยมีเนื้อหาที่ให้ข้อคิด ทั้งที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนและมีได้เกี่ยวกับการปฏิบัติ กลวิธีในการเขียนคำคม คือ ใช้คำที่มีความหมายโดยนัย ส่วนที่มาของคำคม คือ เกิดจากการตั้งข้อสังเกตและวัตถุประสงค์ของคำคม คือ เพื่อนำไปใช้อ้างอิงให้คำพูดมีน้ำหนัก และ อารงสิทธิ์ พจนานุภาพ และ สิริวรรณ นันทจันทุล (2558) ได้ศึกษาเรื่อง **การศึกษาเรื่องการใช้คำของคำคมที่ปรากฏในเว็บเพจคำคมจากเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก** พบลักษณะการใช้คำในเว็บเพจคำคมจากเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กมีปรากฏทั้งสิ้น 15 ลักษณะ คือ การซ้ำคำ ปรากฏมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้คำธรรมดา การซ้ำกลุ่มคำ การใช้คำสัมผัส คำตรงข้าม คำที่สะกดผิดไปจากรูปเดิม คำหยาบ คำเสริม การใช้คำทับศัพท์ คำที่มีความหมายโดยนัย การสลับตำแหน่งของคำ คำสแลง การเขียนด้วยรูปภาษาเดิม คำพ้องรูปและเสียงและการเปลี่ยนสระจากเสียงสั้นเป็นเสียงยาวตามลำดับ

กลุ่มที่ 2 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของคติชน

ศิราพร ณ กลาง (2554) ได้อธิบายแนวทางการศึกษาข้อมูลคติชนของนักคติชนวิทยา ซึ่งรับแนวคิดทฤษฎีหน้าที่นิยมของนักมานุษยวิทยา มาประยุกต์ใช้ โดยแนวคิดดังกล่าว มองว่า

“ข้อมูลคติชนมีบทบาทหน้าที่อย่างไรในสังคมในฐานะที่เป็นข้อมูลทางวัฒนธรรมและมองว่าวัฒนธรรมในสังคมมีหน้าที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ทั้งในด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านความมั่นคงทางสังคมและด้านความมั่นคงทางจิตใจ อีกทั้งวัฒนธรรมในส่วนที่เป็นคติชน เช่น เพลง การละเล่น การแสดง ความเชื่อ และพิธีกรรม ล้วนมีหน้าที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ทางด้านจิตใจและช่วยสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงทางวัฒนธรรมให้แก่สังคม ดังนั้น การศึกษาข้อมูลทางคติชนจึงควรศึกษาบริบททางสังคมของกลุ่มชนนั้น ๆ ด้วย เพื่อให้เห็นความสำคัญของข้อมูลคติชนที่ช่วยให้สังคมดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง”

นอกจากนี้ ศิราพร ณ กลาง (2554) ยังได้อธิบายทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของวิลเลียม บาสคอม (William Bascom) ในบทความ “Four Functions of Folklore” จำแนกบทบาทหน้าที่ของคติชน 4 บทบาทหน้าที่ ได้แก่ 1) ใช้อธิบายที่มาและเหตุผลในการทำพิธีกรรม 2) ทำหน้าที่ให้การศึกษาในสังคมที่ใช้ประเพณีบอกเล่า 3) รักษามาตรฐานทางพฤติกรรมที่เป็นแบบแผนของสังคม 4) ให้ความเพลิดเพลินและเป็นทางออกให้ความคับข้องใจของบุคคล และได้นำบทบาทหน้าที่ 4 ประการดังกล่าว มาปรับประยุกต์ใช้เป็นกรอบการอธิบายบทบาทหน้าที่ของคติชนในสังคมไทย โดยนำเสนอบทบาทหน้าที่ของคติชนเป็น 3 บทบาทหน้าที่ คือ 1) บทบาทคติชนในการอธิบายกำเนิดและอัตลักษณ์ของกลุ่มชนและพิธีกรรม 2) บทบาทคติชนในการให้การศึกษา อบรมระเบียบสังคม และรักษามาตรฐานพฤติกรรมทางสังคม 3) บทบาทคติชนในการเป็นทางออกให้กับความคับข้องใจของบุคคลอันเกิดจากกฎเกณฑ์ทางสังคม

ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดบทบาทหน้าที่ของคติชน ได้แก่ สุกัญญาโสภี ใจกล้า (2563) ได้ศึกษาเรื่อง **บทบาทหน้าที่และอุปกิเลสในนิทานพื้นบ้านภาคเหนือตอนล่าง** มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของนิทานพื้นบ้านที่มีต่อกลุ่มชน พบบทบาทหน้าที่ของนิทานพื้นบ้านให้ความเพลิดเพลินและเป็นทางออกให้กับความคับข้องใจของบุคคล บทบาทหน้าที่ให้การศึกษาในสังคมที่ใช้ประเพณีบอกเล่า และนิทานที่มีบทบาทหน้าที่ในการอธิบายที่มาและเหตุผล และบทบาทหน้าที่การรักษามาตรฐานทางพฤติกรรมที่เป็นแบบแผนของสังคม และ ปรียานุ สงสอง (2558) ได้ศึกษาเรื่อง **การศึกษามรดกทางศิลปวัฒนธรรมและบ่มบ่มผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพชบุรี** มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและประเภท การอ่านความหมายและการใช้ประโยชน์ และบทบาทคำคมของคัตตะและบ่มบ่มที่ปรากฏในสื่อสังคมออนไลน์เพชบุรี ผลการศึกษาพบว่า ในส่วนของบทบาทคำคมผู้ส่งสารได้มีความคาดหวังบทบาทในการสื่อสารคำคมตรงกับที่ผู้รับสารนั้นได้รับประโยชน์ คือ 1) เป็นประสบการณ์ทางอารมณ์ 2) เป็นพื้นที่ระบายความรู้สึก 3) ให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิต 4) ให้กำลังใจ 5) แทนความรู้สึก 6) ความบันเทิง นอกจากนั้นยังมีบทบาทที่ผู้รับสารได้รับนอกเหนือจากคาดหวังของผู้ส่งสาร คือ 1) เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต 2) ย้อนเรื่องราวที่เคยเกิดขึ้น 3) ส่งสอน 4) ฝึกคิด 5) ส่งเสริมในด้านของการส่งสอนกับสื่อ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางภาษาและคติชนวิทยา ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแคปชั่นกีฬา การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และแนวคิดบทบาทหน้าที่ของคติชน

2. ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ออนไลน์ที่เผยแพร่ โดยเลือกศึกษาด้วยการสืบค้นคำว่า “แคปชั่นกีฬา” ใน www.google.com ซึ่งมีการกำหนดขอบเขตด้านระยะเวลา ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม จนถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2566 รวมระยะเวลา 1 ปี ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกเจาะจงเว็บไซต์ออนไลน์ที่ได้รับนิยามจากจำนวนการเข้าชมสูงสุดและนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬา ได้แก่

1. www.thairath.co.th
2. www.sanook.com
3. www.trueid.com
4. www.kapook.com
5. www.lemon8-app.com
6. www.lovetwit.in.th

3. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาวิเคราะห์ โดยการจำแนกข้อมูลตามขอบเขตการวิจัยด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นนำข้อมูลมาอธิบายด้วยแนวคิดทางภาษาและแนวคิดบทบาทหน้าที่ของคติชนในสังคม

4. ขั้นตอนสรุปและอภิปรายผล นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสรุปและอภิปรายผลในรูปแบบของการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยแบ่งประเด็นเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ลักษณะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของกลุ่มวัยรุ่นผ่านแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาในสื่อสังคมออนไลน์

ส่วนที่ 2 บทบาทหน้าที่ของคติชนด้านภาษาผ่านแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาของกลุ่มวัยรุ่นในสื่อสังคมออนไลน์

ผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาจากเว็บไซต์ออนไลน์ตามขอบเขตการวิจัยที่กำหนด พบแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาจำนวน 162 แคปชั่น สามารถจำแนกประเภทตามชนิดกีฬาได้เป็น 8 ประเภท ได้แก่ 1. กีฬาฟุตบอล จำนวน 44 แคปชั่น 2. กีฬาวอลเลย์บอล จำนวน 19 แคปชั่น 3. กีฬาบาสเกตบอล จำนวน 13 แคปชั่น 4. กีฬาแบดมินตัน จำนวน 5 แคปชั่น 5. กีฬาเทนนิส จำนวน 11 แคปชั่น 6. กีฬาอล์ฟ จำนวน 11 แคปชั่น 7. กีฬามวย จำนวน 6 แคปชั่น 8. กีฬาเบ็ดเตล็ด หรือที่ไม่ได้ระบุชนิดกีฬาอย่างชัดเจน จำนวน 53 แคปชั่น

ทั้งนี้ แคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาในแต่ละชนิดข้างต้นนั้น ผู้วิจัยพบลักษณะของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของกลุ่มวัยรุ่นผ่านแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาในสื่อสังคมออนไลน์ และบทบาทหน้าที่ของคติชนด้านภาษาผ่านแคปชั่นของกลุ่มวัยรุ่นในสื่อสังคมออนไลน์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ลักษณะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของกลุ่มวัยรุ่นผ่านแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาในสื่อสังคมออนไลน์

จากการรวบรวมแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬา ผู้วิจัยเห็นถึงลักษณะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของกลุ่มวัยรุ่นผ่านแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาในสื่อสังคมออนไลน์ จำแนกได้ 6 ลักษณะ ได้แก่

1. **การใช้คำคล้องจอง** เป็นลักษณะของการเล่นคำซ้ำ พยางค์ สระ หรือเสียงผันวรรณยุกต์ที่สัมผัสกัน หรืออาจไม่สัมผัสกัน ซึ่งแบ่งออกเป็นการใช้คำคล้องจองแบบมีสัมผัส และไม่มีสัมผัส ดังนี้

1.1. มีสัมผัส

ดังตัวอย่าง 1. “เจ็บกว่าการโดนทิ้ง คือโดนยิงนาที่สุตท้าย” 2. “อย่าไปกลัวความดำ เพราะมันคือวีรกรรมของนักบอล” 3. “ถึงหุ่นทรงหมี่ แต่ลงสนามก็อย่างพลิ้วนะ พุดเลย” 4. “ไม่ได้ที่หนึ่งก็ไม่ใช่ไร แค่เป็นที่หนึ่งในใจคุณก็พอ” 5. “แข่งกีฬาต้องทำคะแนน แต่อยากได้น้องเป็นแฟนต้องทำไง” 6. “เตะบอล 90 นาทียังทำได้ ให้จับเธอตลอดไป เราไหวอยู่แล้ว” 7. “เป็นผู้หญิงชื่อ ๆ แอบดื้อนิดหน่อยน่ารัก เรียบร้อย ก็น้อย เล่นกีฬา”

1.2. ไม่มีสัมผัส

ดังตัวอย่าง 1. “ว้ายน้ำก็เหมือนชีวิต ต้องมีจังหวะขึ้นและลง” 2. “มวยก็เหมือนความรัก ต้องมีใจสู้” 3. “แพ้งบาง ชนะบ้าง เป็นเรื่องธรรมดาของชีวิต” 4. “ตบบอลก็เหมือนจับเธอ ต้องมีจังหวะที่แม่นยำ” 5. “เล่นวอลเลย์บอลก็เหมือนชีวิต ต้องมีแรงส่ง”

2. **การเล่นคำซ้ำ** เป็นการเล่นคำเหมือนหรือคำเดิมในประโยคเดียวกัน พบการเล่นคำซ้ำ 2 ลักษณะ ได้แก่

2.1 **ซ้ำคำหน้า** เป็นการเล่นคำซ้ำพยางค์หน้า จุดประสงค์จะเน้นการเปรียบเทียบการกระทำ ความต้องการ สองอย่างที่มีผลต่างกันหรือมีผลเหมือนกัน (นภลัย สุวรรณธาดา, 2524) เช่น 1. “เรื่องงานอย่างเพลีย เรื่องเชียร์สู้ตาย” 2. “เสิร์ฟลูกห้ามนอกเส้น เสิร์ฟรักห้ามเล่นนอกใจ” 3. “อยากได้แต่มี ต้องทำ อยากได้เธอจึงต้องทำ” 4. “เรื่องบอล เรื่องเชียร์ เรื่องเปียร์ สู้ตาย” 5. “เชียร์ข้างไหนไม่สำคัญ เชียร์ข้างกันเท่านั้นพอ” 6. “เจ็บแล้วจำ คือ รัก เจ็บแล้วไม่พัก คือ กีฬา”

2.2 **ซ้ำกลาง** เป็นการเล่นคำซ้ำ คำเหมือน หรือคำเดิมอยู่ในประโยคเดียวกันช่วงกลางประโยค เพื่อเน้นย้ำคำที่ขึ้นต้นให้มีน้ำหนักความยิ่งขึ้น เช่น 1. “ถึงหน้าตาเหมือนตติยา แต่จริง ๆ ตติกีฟานะขอบอก” 3. “ถ้าเป๋อวิ่งอยู่ในลู ก็มาวิ่งอยู่ในใจผม” 4. “เล่นบอลมีล้าหน้า แต่ล้าคำมีแค่เธอ”

3. **การใช้คำเปรียบเทียบ** เป็นการใช้คำ พยางค์ ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันหรือความหมายตรงกันข้าม โดยมีจุดประสงค์เพื่อเน้นการเปรียบเทียบการกระทำ ความต้องการ บทบาทหน้าที่ เปรียบเปรย ยกตัวอย่างเพื่อให้เห็นภาพ และในบางคำก็เป็นการใช้คำเปรียบเทียบให้เกิดความหมายโดยนัยที่ต่างไปจากคำเดิม เช่น

3.1 **ความหมายคล้ายกัน** เป็นการใช้คำเดิม หรือคำใหม่ที่มีความหมายคล้ายกัน เพื่อใช้เปรียบเทียบให้เห็นถึงรูปลักษณ์ การกระทำ รวมไปถึงบทบาทหน้าที่ โดยการยกตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกันหรือเหมือนกัน เช่น

1. “ไม่อยากเป็นหรือกษัตริย์ประทุ แต่อยากเป็นผู้รักษาหัวใจ” ซึ่ง “ผู้รักษา” ในความหมายคล้ายกันนี้ หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทหน้าที่คอยป้องกัน ดูแลและรักษา

2. “ถึงคู่แข่งจะเก่งเท่าฟ้า แต่เมื่อลงสนามมากก็มีสองขาเหมือนกัน” คำว่า เก่งเท่า “ฟ้า” หมายถึง ความเก่งที่มีมากกว่าพื้นที่ของ “ฟ้า” เป็นการเปรียบเทียบ พร้อมยกตัวอย่างมองเห็นภาพ

3. “ช่วงนี้อ่อนแอ อยากรับโค้ชมาดูแลไม่จำกัด” คำว่า “โค้ช” ในความหมายหลักหมายถึง “ผู้ฝึกสอน” แต่ในความหมายของแคปชั่นนี้เป็นการใช้ความหมายโดยนัยที่หมายถึง “คนรัก” หรือ “ผู้ดูแลหัวใจ”

4. “**หน้าสนามกับหน้าหนู อะไรน่าดูกว่ากันคะ**” เป็นการยกตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่าง “หน้าสนาม” หมายถึง หน้าพื้นที่สนามแข่งขันกีฬา ส่วนคำว่า “หน้าหนู” หมายถึง หน้าของบุคคลหรือผู้พูด ว่าสิ่งใดชวนมองหรือสำคัญกว่ากัน นอกจากนี้ ยังพบการใช้คำพ้องเสียงคำว่า “หน้า” กับ “น่า” พบในคำว่า “น่าดู” ซึ่งเป็นการใช้บอกความรู้สึก ชวนมอง ชวนชม และชวนให้ดู

3.2 ความหมายตรงกันข้าม เป็นการใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม เพื่อเน้นย้ำ ชี้ชัด สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่าง ตัวอย่างเช่น

1. “**อยากได้แฟนรวยให้ควนนักบิน อยากได้แฟนติดดินให้ควนนักบอล**” ความหมายตรงกันข้ามสะท้อนถึงฐานะทางสังคมผ่าน “ความรวย” และ “ความจน”

2. “**ไม่ใช่ราชา แต่เป็นนักบอลธรรมดาที่เธอไม่มอง**” ความหมายตรงกันข้ามสะท้อนถึงสถานะทางสังคมผ่าน “ราชา” เป็นสถานะ “กลุ่มชนชั้นสูง” และ “นักบอลธรรมดา” เป็นสถานะ “กลุ่มชนชั้นล่าง”

3. “**บนฟ้าอะนักบิน บนดินอะนักบอล**” ความหมายตรงกันข้ามสะท้อนถึง “ความสูง” และ “ความต่ำ”

4. “**ความรักก็เหมือนฟุตบอล ตัวสำรองจะมีค่าก็ต่อเมื่อตัวจริงเจ็บ**” กล่าวคือ “ตัวสำรอง” และ “ตัวจริง” มีบทบาทหน้าที่ในการเล่นกีฬาเหมือนกัน แต่ความสำคัญต่างกัน ชี้ให้เห็นถึงการเปรียบเทียบเรื่องของการจัดลำดับความสำคัญก่อนและหลัง

5. “**เสียเหงื่อให้กีฬา ดีกว่าเสียน้ำตาให้เธอ**” แสดงถึง การเปรียบเทียบผลการกระทำในเรื่องของประโยชน์กับการให้คุณค่าของสองสิ่งที่ให้ผลลัพธ์ต่างกัน โดยยกตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าสิ่งใด “ดีกว่า” สิ่งใด

4. การสร้างคำใหม่ เป็นการสร้างคำใหม่ของกลุ่มวัยรุ่นเพื่อให้ดูสุภาพ มีความน่ารัก แสดงอัตลักษณ์ ความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคล สร้างความแปลกใหม่ของคำที่ใช้ในการสนทนา สร้างความคุ้นเคยกับคู่สนทนา ซึ่งมีการนำมาปรับใช้และปรากฏในแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬา เช่น

1. “**เชียร์เทนนิสเค้าไม่ให้ส่งเสียง แต่อยากได้ปั๊มไปข้างเคียงพี่ต้องส่งใจนะฮับ**”

2. “**เล่นบอลอย่างเพี้ยว เธอก็ไม่มาเหลียวมอง**”

จากตัวอย่างข้างต้น พบการสร้างคำใหม่ ปรากฏคำว่า “ปั๊ม” เป็นการสร้างคำใหม่จากคำว่า “ผม” หรือ “กระผม” ส่วนคำว่า “ฮับ” มาจากคำว่า “ครับ” คำว่า “เพี้ยว” มาจากคำว่า “เก่ง”

5. การเปลี่ยนแปลงการสะกดคำ เป็นการใช้ภาษาเพื่อเลียนเสียงพูดของเด็ก หรือการลากเสียงยาว เพื่อต้องการแสดงถึงความน่ารัก ความเป็นกันเองอย่างไม่เป็นทางการ และสร้างความสนุกสนานแก่ผู้รับสาร แสดงถึงอารมณ์และกิริยาท่าทาง ตัวอย่างเช่น

1. “**ชอบทีมหนายก็เลือกเอา แต่ถ้าชอบเราก็ทักมา**”

2. “**ชอบอกเลยจับคนดี ทีมที่ดีต้องมีผม**”

3. “**ลงแข่งต้องจับฉลากลุ้นสาย มาลงเอยกับเร้ามัยยย ไม่ต้องลุ้น**”

จากตัวอย่างข้างต้น พบการเปลี่ยนแปลงการสะกดคำ ปรากฏคำว่า “หนาย” เดิมเป็นคำว่า “ไหน” คำว่า “จับ” เดิมเป็นคำว่า “ครับ” และคำว่า “มัยยย” เดิมเป็นคำว่า “ไหม” เพื่อแสดงถึงความเป็นกันเอง อวดอ้อน หรือเน้นย้ำการลากเสียงด้วยการกดย่ำแป้นพิมพ์ ทดแทนการลากเสียงพูด

6. การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นวิธีการใช้ภาษาที่ง่ายและสะดวกในการติดต่อสื่อสาร เพราะคำของภาษาอังกฤษมีลักษณะสั้นและกระชับกว่าคำของภาษาไทย แสดงให้เห็นถึงผู้สื่อสารหรือผู้ใช้เป็นบุคคล

ที่มีความรู้ และความสามารถทางด้านภาษา รวมถึงสามารถสื่อความหมายได้ตรงตัว สามารถจำแนกการทับศัพท์ภาษาอังกฤษได้ 4 ลักษณะ ได้แก่

6.1 การทับศัพท์คงรูปเดิม ลักษณะการใช้คำศัพท์โดยสะกดเป็นคำอ่านภาษาไทยจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างตรงตัว และคงความหมายเดิม ได้แก่

คำว่า “**เชียร์**” (Cheer) หมายถึง การให้กำลังใจด้วยการส่งเสียง ตะโกน ร้อง มักใช้ในการแข่งขันกีฬา เช่น 1. “กีฬายิ่งน่าดู ถ้าได้นั่ง**เชียร์**คู่กับเธอ” 2. “**เชียร์**บอลให้ส่งเสียง อยากมีคนข้างเคียงให้ส่งใจ” 3. “สนุกกว่า**เชียร์**ทีมดี ๆ ก็เชียร์นักกีฬานานาชาตินี้แหละ” 4. “ถ้าไม่รู้จะ**เชียร์**ข้างไหนมา**เชียร์**ข้าง ๆ เราก็ได้นะ” 5. “เรื่องงานอย่างเพี้ยน แต่เรื่องบอลเรื่อง**เชียร์** คือ สูตาย”

คำว่า “**แชมป์**” (Champ) หมายถึง ผู้ชนะในการแข่งขันกีฬา เช่น 1. “คนที่**เป็นแชมป์**ไม่ใช่ไม่เคยท้อ ไม่เคยแพ้แค่แค่เป็นคนที่ไม่เคยหยุด” 2. “คำว่า**แชมป์**ไม่ได้ลอยจากฟ้า แต่มาจากการแสวงหาและอดทน” 3. “**เป็นแชมป์**อย่าหลง ขาลงอย่าท้อ”

คำว่า “**เสิร์ฟ**” (Serve) หมายถึง การส่งลูกให้ฝ่ายตรงข้ามรับ เช่น 1. “**เสิร์ฟ**ผิดอาจเสียแต้ม แต่ถ้าหอมแก้มเธอไม่เสียอะไรเลย” 2. “**เสิร์ฟ**ลูกห้ามนอกเส้น **เสิร์ฟ**รักห้ามเล่นนรู้ไหม” 3. “อยากได้แต้มต้อง**เสิร์ฟ**เอช อยากเป็นคนพิเศษต้องทำไง” 4. “เงินเดือนก็เหมือนลูก**เสิร์ฟ**เอช เห็นปั๊บหายปั๊บ” 5. “เกม**เสิร์ฟ**อาจติดบล็อก แต่ถ้าบอกชอบเธอจะติดอะไรไหม”

คำว่า “**ทีม**” (Team) หมายถึง กลุ่มผู้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬา เช่น 1. “จะไปถึง**ทีม**ชาติเริ่มที่วันนี้ให้สุดความสามารถที่เรามี” 2. “ไปคนเดียวอาจจะไว แต่ถ้าอยากยิ่งใหญ่ต้องไป**เป็นทีม**” 3. “เล่นกีฬา**เป็นทีม**อะพอรู้ แต่เล่นบพเจ้าซู้ยังไม่เคย” 4. “**ทีม**ที่ดี คือ **ทีม**ที่มีผม ผากไว้ให้คิดครบโค้ช”

คำว่า “**ไถร์ฟ**” (Drive) หมายถึง การตี การส่งลูกให้ตรง เช่น 1. “ตีไกล **ไถร์ฟ**ตรง ถึงธงจ่ายตั้ง” 2. “**ไถร์ฟ**ตรงแล้วยังไง ลงหลุมไปก็เสียเงิน”

คำว่า “**ยู**” (You) หมายถึง คุณ, เธอ หรือคำสรรพนามสำหรับกล่าวถึงบุคคลที่ 2 เช่น “กีฬาฟุตบอลต้องมีผู้รักษาประตู ส่วนตัวเราอยากมียู (you)”

6.2 การทับศัพท์คงเดิมย่อคำ ลักษณะการใช้คำในรูปแบบย่อคำเดิม จากคำศัพท์ภาษาอังกฤษย่อเพียงพยางค์แรก พยางค์ท้าย หรือย่อตัวอักษรตัวแรกมาใช้ เพื่อช่วยให้การสื่อสารเป็นไปด้วยความรวดเร็วและง่ายขึ้น ตัวอย่างเช่น

คำว่า “**วีเออาร์**” (VAR ย่อมาจาก Video Assistant Referee) หมายถึง ผู้ช่วยผู้ตัดสินในรูปแบบวิดีโอ การใช้ช่วงภาพของวิดีโอในการตัดสินกีฬา เช่น “ต่อให้มี **VAR** ก็เอาเธอกลับมาไม่ได้”

คำว่า “**ชาเลนจ์**” (Challenge ย่อมาจาก Challenge System) หมายถึง ระบบภาพซ้ำสำหรับการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล โดยใช้เทคโนโลยีในการช่วยตัดสิน เช่น “กฎการ**ชาเลนจ์**ยังพอรู้ กฎการเจ้าชู้ไม่รู้เลย”

6.3 การทับศัพท์คงเดิมเติมคำข้างหน้า ลักษณะการใช้คำในรูปแบบการทับศัพท์รูปคงเดิมเติมคำข้างหน้า เป็นได้ทั้งการเติมคำภาษาไทยและคำภาษาอังกฤษด้านหน้าคำเดิม เพื่อให้เกิดการขยายความหมาย หรือเปลี่ยนความหมายของคำนั้น ๆ ซึ่ให้เห็นชัดในความหมายที่ต้องการสื่อเพิ่มมากยิ่งขึ้น เช่น

คำว่า “**ซัลโว**” (Salvo) หมายถึง ผู้เล่นที่ทำคะแนนประตูได้มากที่สุดในการแข่งขันนั้น ๆ เช่น “ถึงไม่ใช่ดาว**ซัลโว** แต่มีหนังก่อนโดนะสนมัย”

คำว่า “รี-รัน” (Rerun) หมายถึง การเริ่มใหม่อีกครั้ง เช่น “จะลงรัน (run) อีกสักกี่ที่ เธอคนดีก็ไม่รีรัน (Rerun)”

คำว่า “ไฮ-สแตนดาร์ด” (High-standard) หมายถึง สูงกว่ามาตรฐาน หรือบรรทัดฐานที่กำหนด เช่น “อยากจะเป็นนักกีฬา ไฮ-สแตนดาร์ด (High-standard) แต่ขี้เกียจ แอ่มาซ้อม”

คำว่า “ซูเปอร์แมน” (Superman) หมายถึง ยอดมนุษย์ หรือผู้มีพลังกำลัง มีอำนาจเหนือมนุษย์ทั่วไป เช่น “เล่นบอลเก่งไม่เท่าซูเปอร์แมน แต่ผมก็เป็นซูเปอร์แฟนได้นะ”

6.4 การทับศัพท์แบบตัดคำ ลักษณะการใช้คำในรูปแบบตัดคำเดิม โดยการตัดพยางค์แรกหรือพยางค์ท้าย ให้มีลักษณะที่สั้นและกระชับ

คำว่า “วอลเลย์บอล” (Volleyball) พบในลักษณะที่ตัดคำใช้เพียง วอลเลย์ (Valley) ในแคปชั่น 1. “เล่นวอลเลย์มีตีดเนื้ต มาตีดเรสิดีตีกกว่ากันเยอะ” 2. “เรารักเธอเหมือนวอลเลย์ ถึงใครจะตบเธอออกมา เราก็อ้อมรับเสมอ” 3. “วอลเลย์มีตีดตาข่าย แต่เป็นเธอมีแค่ตีดใจอย่างเดียวเลย” 4. “ความรักก็เหมือนวอลเลย์ ก็ครั้งแล้วที่รับไม่ได้ แต่ก็ไม่เคยหยุด”

คำว่า “ฟุตบอล” (Football) พบการตัดคำใช้เพียงคำว่า บอล (Ball) เช่น 1. “เตะบอลเพราะรักกีฬา ส่วนที่ไ่ไปหาเพราะรักนะ” 2. “ถึงเตะบอลยังไม่เก่ง แต่ใช้เงินเก่งมากนะ” 3. “วิ่งตามบอลที่เรารัก ดีกว่าวิ่งตามรักที่ไ่ตัวตน” 4. “ลูกกลม ๆ คือ บอล คนซึ้งอน คือ เธอ”

บทบาทหน้าที่ของคติชนด้านภาษาผ่านแคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬาของกลุ่มวัยรุ่นในสื่อสังคมออนไลน์

“แคปชั่นเสี่ยว” จัดว่าเป็น “คติชน” หรือ “ผลผลิตทางวัฒนธรรมทางภาษา” ที่มีการสร้างสรรค์การปรับประยุกต์ใช้ และการส่งต่อข้อมูลร่วมกันของกลุ่มชน โดยเฉพาะกลุ่มชนรุ่นใหม่หรือกลุ่มวัยรุ่นที่ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกันในสื่อสังคมออนไลน์ มีทั้งปรากฏ และไม่ปรากฏว่าใครเป็นผู้คิดค้นขึ้น เมื่อพิจารณาแคปชั่นเสี่ยวพบว่า เป็นการใช้อย่างคำที่ชวนให้เกิดความเลียนหรือการเล่นมุขเขยรวมไปถึงการเล่นมุขเพื่อจีบในลักษณะของการเกี้ยวพาราสีซึ่งกันและกัน และยังเป็นแคปชั่นที่ใช้เฉพาะกลุ่มของเพื่อนสนิทในวงสังคมเดียวกัน โดยในกลุ่มวัยรุ่นจะเรียกลักษณะความเลียนนี้ว่า “แคปชั่นเสี่ยว” ซึ่งเป็นแคปชั่นเด็ด หรือแคปชั่นโดนใจของกลุ่มชนรุ่นใหม่ในสังคมร่วมสมัย

ทั้งนี้ แคปชั่นเสี่ยวมีลักษณะสำคัญที่คล้ายคลึงกับ “ภาษิต” “สำนวน” และ “คำคม” ซึ่งเป็นถ้อยคำหรือคำกล่าวที่มีความหมาย ความสำคัญและคุณค่าด้านการอบรมสั่งสอน ด้านสังคมวัฒนธรรมและด้านภาษาที่สืบทอดต่อกันมาตามวัฒนธรรมประเพณี อีกทั้งยังมีลักษณะชวนให้ผู้รับสารได้พิจารณาสาระสำคัญต่าง ๆ ซึ่งอาจไม่ต้องแปลความหมายโดยตรง แต่สามารถรับรู้ถึงความหมายโดยนัยร่วมกันได้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลแคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬาพบบทบาทหน้าที่ของคติชนด้านภาษา 2 บทบาทหน้าที่ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. บทบาทหน้าที่ด้านการอบรมสั่งสอน

บทบาทหน้าที่ด้านการอบรมสั่งสอนผ่านแคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬา เป็นบทบาทหน้าที่ที่มีการชี้นำ มีข้อตกลงหรือระเบียบแบบแผนพฤติกรรมตามที่สังคมกำหนดและคาดหวังไว้ให้กลุ่มชนรุ่นใหม่โดยเฉพาะกลุ่มนักกีฬาทุกชนิดได้ประพฤติปฏิบัติตาม อันเป็นเสมือนเครื่องมือสำหรับควบคุมพฤติกรรมของกลุ่มชนในสังคมให้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย และเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความกดดันในสังคม กล่าวคือหากบุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติตนตามจำได้รับการยกย่องเชิดชู ส่วนบุคคลที่ละเมิดก็จะโดนลงโทษจากสังคม อันเป็นการรักษาแบบแผนทางวัฒนธรรมของสังคม พบบทบาทหน้าที่ด้านการอบรมสั่งสอนหรือการศึกษา 3 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านคุณลักษณะและคุณสมบัติของการเป็นนักกีฬาที่ดี แคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬามีจุดประสงค์เพื่อบอกถึงคุณลักษณะประจำและคุณสมบัติของการเป็นนักกีฬาที่ดี เมื่อพิจารณาเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อสังคมออนไลน์ พบการใช้คำว่า “ต้อง” ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการบอกให้ต้องกระทำตามหรือต้องปฏิบัติตามข้อตกลงหรือระเบียบแบบแผนพฤติกรรมตามที่กลุ่มของนักกีฬาได้กำหนดขึ้นดังต่อไปนี้

ด้านคุณลักษณะของการเป็นนักกีฬาที่ดี เป็นคุณลักษณะประจำตน หรือคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับด้านสมรรถภาพทางร่างกาย รวมถึงด้านการมีวินัยของการเป็นนักกีฬา ตัวอย่าง เช่น

- “เล่นกีฬาต้องซ้อมบ่อย แต่ซ้อมจิบเธอไม่เคยซ้อมเลย”
- “เล่นกีฬาต้องเสียเหงื่อ แต่เสียใจเพราะเธอ เสียเหงื่อดีกว่าเยาะ”
- “เล่นกีฬาต้องมีความอดทน แต่อดทนไม่ไหวกับเธอ”
- “เล่นกีฬาต้องมีแรง แต่แรงไม่พอที่จะจิบเธอ”
- “เล่นกีฬาต้องมีพลัง แต่พลังไม่พอที่จะปกป้องเธอ”
- “เล่นกีฬาต้องมีเทคนิค แต่เทคนิคไม่พอที่จะจิบเธอ”
- “เล่นกีฬาต้องมีทักษะ แต่ทักษะไม่พอที่จะดูแลเธอ”
- “เล่นกีฬาต้องมีไหวพริบ แต่ไหวพริบไม่พอที่จะจิบเธอ”
- “เล่นกีฬาต้องมีพรสวรรค์ แต่พรสวรรค์ไม่พอที่จะจิบเธอ”

จากตัวอย่างแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาข้างต้น สะท้อนถึงคุณลักษณะสำคัญของการเป็นนักกีฬาที่ดีสำหรับการปฏิบัติตน หรือการฝึกตนของนักกีฬาในทุกประเภท หรือทุกชนิดกีฬาที่ต้องมีสมรรถภาพทางร่างกายที่แข็งแรง โดยเกิดจากการต้องฝึกซ้อมอย่างหนัก ต้องมีการฝึกความอดทน ต้องมีไหวพริบปฏิภาณดี รวมถึงต้องมีทักษะและเทคนิควิธีการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายแห่งชัยชนะในการแข่งขันกีฬา

ด้านคุณสมบัติของการเป็นนักกีฬาที่ดี เป็นคุณสมบัติประจำตนที่มีอยู่ภายในจิตใจ หรือจิตวิญญาณของนักกีฬา ตัวอย่างเช่น

- “เล่นกีฬาต้องมีน้ำใจ แต่เรื่องหัวใจมีน้ำใจให้เธอคนเดียว”
- “เล่นกีฬาต้องมีความกล้าหาญ แต่กล้าหาญไม่พอที่จะบอกรักเธอ”
- “เล่นกีฬาต้องมีความมุ่งมั่น แต่มุ่งมั่นไม่พอที่จะจิบเธอ”
- “เล่นกีฬาต้องมีความสามัคคี แต่สามัคคีกันไม่ได้กับเธอ”
- “เล่นกีฬาต้องมีความเสียสละ แต่เสียสละเธอไม่ได้”
- “เล่นกีฬาต้องมีความรับผิดชอบ แต่รับผิดชอบเรื่องความรักไม่ได้”
- “เล่นกีฬาต้องรู้จักแพ้ แต่แพ้เธอไม่ได้”
- “เล่นกีฬาต้องรู้จักชนะ แต่ชนะเธอไม่ได้”
- “เล่นกีฬาต้องรู้จักยอมรับ แต่ยอมรับไม่ได้ถ้าเธอไม่รัก”
- “เล่นกีฬาต้องรู้จักปล่อยวาง แต่ปล่อยวางเธอไม่ได้”

จากตัวอย่างแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาข้างต้น สะท้อนถึงคุณสมบัติของการเป็นนักกีฬาที่ดีสำหรับการเล่นกีฬาทุกประเภทรัน นอกจากความแข็งแรงทางด้านร่างกายแล้ว นักกีฬาจะต้องมีความแข็งแรงทางด้านจิตใจ หรือพลังทางด้านความคิดที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นด้วย โดยนักกีฬาจะต้องมีความควบคุมความคิด อารมณ์ และความรู้สึกต่าง ๆ ตลอดจนการรับรู้ต่อตนเอง ต้องมีความรับผิดชอบต่อ

หน้าที่ ต้องมีความกล้าหาญ ต้องมีความเสียสละ ต้องมีความมุ่งมั่น ต้องมีความสามัคคี ต้องมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รวมถึงต้องรู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักปล่อยวาง และรู้จักยอมรับในผลของการแข่งขันกีฬา

1.2 ด้านการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ในสังคม เป็นการชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในสังคม เพื่อให้เข้าใจสัจธรรมความจริงของชีวิต ตัวอย่างเช่น

“บาสเก็ตบอลก็เหมือนชีวิต ถ้าไม่สู้ก็ไม่มีความชนะ”

“เล่นวอลเลย์บอลก็เหมือนชีวิต ต้องมีแรงส่ง”

“ว่ายน้ำก็เหมือนชีวิต ต้องมีจังหวะขึ้นและลง”

“บอลลอยมาก็เหมือนโอกาสที่เข้ามาในชีวิต”

“ตีลูกไม่ตรงก็เหมือนทำผิดพลาดในชีวิต”

“แพ้บ้าง ชนะบ้าง เป็นเรื่องธรรมดาของชีวิต”

จากตัวอย่างแคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬาข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงการเปรียบเทียบ “กีฬา” กับ “ชีวิต” ของกลุ่มชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความรู้สึกนึกคิดของผู้คนในยุคปัจจุบัน และเรื่องสัจธรรมความจริงของชีวิต เช่น เรื่องผลของการกระทำ ได้แก่ “บาสเก็ตบอลก็เหมือนชีวิต ถ้าไม่สู้ก็ไม่มีความชนะ” หรือ “แพ้บ้าง ชนะบ้าง เป็นเรื่องธรรมดาของชีวิต” ส่วนเรื่องของโอกาส ได้แก่ “บอลลอยมาก็เหมือนโอกาสที่เข้ามาในชีวิต” และเรื่องความผิดพลาด ได้แก่ “ตีลูกไม่ตรงก็เหมือนทำผิดพลาดในชีวิต”

1.3 ด้านการประกอบอาชีพและความสำเร็จ เป็นการชี้แนะแนวทางผ่านการเปรียบ “กีฬา” กับ “การทำงาน” หรือการประกอบอาชีพ สู่การประสบความสำเร็จในชีวิต ตัวอย่างเช่น

“กอล์ฟก็เหมือนการทำงาน ต้องมีวินัยและอดทน ถึงจะประสบความสำเร็จ”

“เทนนิสก็เหมือนการทำงาน ต้องมีสมาธิและจดจ่อ ถึงจะประสบความสำเร็จ”

“กีฬา คือ การพิสูจน์ในสถานการณ์ที่ท้าทาย”

“กีฬาทำให้เราสร้างประวัติศาสตร์ในตัวเอง”

จากตัวอย่างแคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬาข้างต้น สะท้อนถึงการมีระเบียบแบบแผนพฤติกรรมตามที่ตั้งคํากำหนด หรือคาดหวังไว้ในเรื่องของการทำงาน ซึ่งหากต้องการประสบความสำเร็จทั้งด้านของการทำงาน และด้านการประกอบอาชีพ จะต้องมีความมีวินัย มีความอดทนต่อสถานการณ์ หรือบททดสอบสำหรับพิสูจน์ตนเอง เพื่อไปสู่หนทางแห่งความสำเร็จดังที่ตั้งเป้าหมายไว้ รวมถึงการสร้างประวัติศาสตร์หรือเรื่องเล่าขานของตนเองอย่างภาคภูมิใจ

2. บทบาทหน้าที่ด้านการระบายความรู้สึกของมนุษย์ในสังคม

บทบาทหน้าที่ด้านการระบายความรู้สึกหรือความคับข้องใจของมนุษย์ในสังคมปัจจุบันผ่านแคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬา พบลักษณะสำคัญของการระบายความรู้สึกทางด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มวัยรุ่น โดยเฉพาะเรื่องของ “ความรัก” ของหนุ่มสาวนักกีฬา นอกจากนี้ยังพบว่ามีการใช้แคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬามีวัตถุประสงค์เพื่อการจีบ การบอกรัก และการบอกรัก และอาจกล่าวได้ว่าเป็นการใช้ถ้อยคำในลักษณะการเกี้ยวพาราสีซึ่งกันและกันผ่านคำบรรยายประกอบรูปภาพในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) อินสตาแกรม (Instagram) ติกต็อก (TikTok) ดังนี้

“เล่นกีฬาก็เหมือนความรัก ต้องมีแพ้ มีชนะ มีผิดหวัง แต่สุดท้ายก็ยังมีเธอ”

“เล่นกีฬาก็เหมือนความรัก ต้องมีเพื่อนร่วมทีม มีคู่แข่ง แต่สุดท้ายก็ยังมีเธอ”

“เล่นกีฬาก็เหมือนความรัก ต้องมีเป้าหมาย มีอุปสรรค แต่สุดท้ายก็ยังมีเธอ”

“ตบบอลก็เหมือนจีบเธอ ต้องมีจังหวะที่แม่น”

“แข่งกีฬาต้องทำคะแนน แต่อยากได้น้องเป็นแฟนต้องทำไง”
 “ถ้าวิ่งในลู่วิ่งไป มาวิ่งในใจผมมัยละ”
 “ถ้าเธอไม่เล่นกีฬา มาแข่งสบตากับเราก็ได้”
 “เล่นกีฬายังมีพัก แต่พอเธอพักทำเอาเพ้อ”
 “เชียร์บอลให้ส่งเสียง อยากมีคนข้างเคียงให้ส่งใจ”
 “เชียร์ฟลุคห้ามนอกเส้น เสรีฟรักห้ามเล่น ๆ นะรู้ไหม”
 “เล่นบอลหลังเป็นตัวหลอก แต่ที่บอกชอบเราจริงจังนะ”
 “วิ่งตามลูกฟุตบอลที่เรารัก ดีกว่าวิ่งตามหาความรักกับคนไม่มีใจอย่างเธอ”
 “วิ่งตามลูกบอลที่เรารัก ดีกว่าวิ่งตามรักที่ไร้ตัวตน”
 “เล่นวอลเลย์มีติดเน็ต มาติดเรลสิเด็ดกว่ากันเยอะ”
 “เสียเหงื่อให้กีฬา ดีกว่าเสียน้ำตาให้กับคนไม่มีใจ”
 “กีฬาเป็นยาวิเศษ แต่คนพิเศษจะเป็นเธอ”
 “แข่งกีฬามันเหนื่อย อยากเดินเรื่อย ๆ ข้างเธอมากกว่า”

จากตัวอย่างแคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬาที่เป็นการระบายความรู้สึกหรือความคับข้องใจของมนุษย์ด้านความรักข้างต้นนั้น ยังมีการแสดงความรู้สึกผ่านการกดปุ่มความรู้สึกต่าง ๆ เช่น กดไลก์ (Like) กดรัก (Love) กดห่วงใย (Take Care) กดว้าว (Wow) กดฮา ๆ (HaHa) กดเศร้าใจ (Sad) กดโกรธ (Angry) และการแสดงความคิดเห็นผ่านสัญลักษณ์ (Emoticon) โดยการแสดงสีหน้าและอารมณ์ความรู้สึกผ่านความหมายของแต่ละแคปชั่นเสี่ยวอีกด้วย

ภาพที่ 1 ปุ่มแสดงความรู้สึกผ่านสัญลักษณ์ในสื่อสังคมออนไลน์

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาลักษณะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและบทบาทหน้าที่ของคติชนผ่านแคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬาของกลุ่มวัยรุ่นในสื่อสังคมออนไลน์ ใช้วิธีการวิจัยทางภาษาและคติชนวิทยา โดยการเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ออนไลน์ตามขอบเขตงานวิจัยนั้น พบแคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬาจำนวน 162 แคปชั่น ซึ่งปรากฏลักษณะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจำแนกได้ 6 ลักษณะ ได้แก่ 1) การใช้คำคล้องจอง 2) การเล่นคำซ้ำ 3) การใช้คำเปรียบเทียบ 4) การสร้างคำใหม่ 5) การเปลี่ยนแปลงการสะกดคำ 6) การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ จากการศึกษา มีลักษณะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านแคปชั่นเสี่ยวเกี่ยวกับกีฬาของกลุ่มวัยรุ่นในสื่อสังคมออนไลน์ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องลักษณะการใช้ภาษาบนสื่อสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน (ซาริณา นอรอเอ และคณะ, 2561) พบลักษณะการใช้ภาษาจำแนกได้ 12 ลักษณะ ได้แก่ การแปรเสียง การแปรเสียงพยัญชนะสระ และวรรณยุกต์ การซ้ำสระ พยัญชนะ และตัวสะกด การประดิษฐ์คำใหม่ การตัดเสียงการทำให้ความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม คำที่เกิดจากข้อจำกัดของแป้นพิมพ์ (ไม่ได้กดปุ่ม Shift) การเลี่ยงคำหยาบ หรือเลี่ยงคำที่ห้ามใช้ในสื่อสังคมออนไลน์ การใช้คำแสดงเสียง

อารมณ์ และกิริยาอาการ การใช้พยัญชนะ การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ และการสะกดตามคำพูดของเด็ก (Baby Talk)

ทั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับลักษณะของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของกลุ่มวัยรุ่นในสื่อออนไลน์ผ่านแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาพบลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก **การใช้สำนวนและคำคล้องจอง** เป็นการใช้ภาษาที่แสดงถึงลักษณะของความเป็นไทยในบริบทสังคมวัฒนธรรมร่วมสมัย หรือมีลักษณะ “เจ้าบทเจ้ากลอน” เป็นบทกลอนหรือถ้อยคำที่มีลักษณะเชิงวรรณศิลป์ มีเสียงสัมผัส มีการเลือกสรรคำไพเราะ หรือคำร่วมสมัย โดยมีการปรับเปลี่ยนคำเพื่อให้เกิดสาระหรือข้อมูลใหม่ เพื่อความสนุกสนานและแสดงออกถึงความรู้สึก

ประการที่สอง **การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หรือการใช้ภาษาอังกฤษปนภาษาไทย** เป็นวิธีการที่ง่ายและสะดวกในการติดต่อสื่อสาร เพราะคำของภาษาอังกฤษนั้นมีความสั้นและกระชับกว่าคำของภาษาไทย นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงผู้ส่งสารหรือผู้ใช้ เป็นบุคคลที่มีความรู้ ทักษะและความสามารถทางด้านภาษา

ส่วนการศึกษาเรื่องบทบาทหน้าที่ของคติชนผ่านแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาของกลุ่มวัยรุ่นในสื่อสังคมออนไลน์พบ 2 บทบาทหน้าที่ ได้แก่ 1) บทบาทหน้าที่ด้านการอบรมสั่งสอน ในเรื่องของคุณลักษณะและคุณสมบัติของการเป็นนักกีฬาที่ดี เรื่องของการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ในสังคม และเรื่องของการประกอบอาชีพและความสำเร็จ 2) บทบาทหน้าที่ด้านการระบายความรู้สึกของมนุษย์ โดยเฉพาะเรื่องของความรักของหนุ่มสาวในการเกี่ยวพาราสีในลักษณะของการจีบกัน การบอกชอบ บอกรัก หรือการแสดงความรักความน้อยใจในความรัก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทการสื่อสารคำคมคติโต๊ะและบ่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก (ปริยานุช สองศรี, 2558) พบบทบาทคำคมผู้ส่งสารได้มีความคาดหวังบทบาทในการสื่อสารคำคมตรงกับที่ผู้รับสารนั้นได้รับประโยชน์ คือ 1) เป็นประสบการณ์ทางอ้อม 2) เป็นพื้นที่ระบายความรู้สึก 3) ให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิต 4) ให้กำลังใจ 5) แทนความรู้สึก 6) ความบันเทิง นอกจากนี้ยังมีบทบาทที่ผู้รับสารได้รับนอกเหนือจากความคาดหวังของผู้ส่งสาร คือ 1) เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต 2) ย้อนเรื่องราวที่เคยเกิดขึ้น 3) สั่งสอน 4) ถูกคิด 5) ส่งเสริมในด้านของการสั่งสอนกับสื่อ

จากลักษณะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและบทบาทหน้าที่ของคติชนผ่านแคปชั่นเสี้ยวเกี่ยวกับกีฬาของกลุ่มวัยรุ่นในสื่อสังคมออนไลน์ดังกล่าวข้างต้น หากมองว่า “แคปชั่นเสี้ยว” เป็นเพียงคำบรรยายประกอบรูปภาพเพื่อโพสต์ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์โดยทั่วไป แคปชั่นเสี้ยวก็จะเป็นเพียงการใช้ “ภาษาธรรมดา” หรือ “ภาษาเสี้ยว” เพื่อการสื่อสารของกลุ่มวัยรุ่นเท่านั้น แต่ถ้าพิจารณาถึงสาระสำคัญต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความหมาย ความสำคัญ คุณค่าและบทบาทหน้าที่ของแคปชั่นเสี้ยวในฐานะเป็น “ผลผลิตทางวัฒนธรรมทางภาษา” ของกลุ่มชนรุ่นใหม่ จะเห็นถึงการส่งสารและการรับสารผ่านการใช้ “ภาษาเฉพาะกลุ่ม” ซึ่งจะสะท้อนถึงการใช้อย่างสร้างสรรค์ การปรับประยุกต์ และการส่งต่อข้อมูลร่วมกันบนสื่อสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสารในบริบททางสังคมวัฒนธรรมร่วมสมัยต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาแคปชั่นในประเด็นอื่น ๆ ที่ปรากฏในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น แคปชั่นความรักแคปชั่นธรรมชาติ แคปชั่นคาเฟ่ แคปชั่นการเรียน แคปชั่นใช้ชีวิต แคปชั่นตลกและแคปชั่นอื่น ๆ เพื่อจะได้รับรู้ถึงลักษณะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของแต่ละกลุ่มชนที่แสดงความเหมือนคล้ายและความแตกต่างกันทางด้านภาษา รวมถึงขยายขอบเขตพื้นที่สำหรับการศึกษาที่นอกเหนือจากสื่อสังคมออนไลน์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชาว์ธินา นอโรเอ, นุรอัชวีดา จารง, ณัฐพร มุสิกเจริญ และ วรเวทย์พิสิข ยศศิริ. (2561). ลักษณะการใช้ภาษาบนสื่อสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน. ในเอกสารการประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9 (น.940-952). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- ทรูไอดี. (2566). แคปชั่นแฟนนักกีฬา แคปชั่นแฟนนักบอล สำหรับคนคลั่งรัก แคปชั่นใหม่ล่าสุด 2023. สืบค้นเมื่อ 12 เมษายน 2566 จาก <https://www.sanook.com/sport/1505563/>
- ธำรงสิทธิ์ พจนานุกรม และสิริวรรณ นันทจันทุล. (2558). การศึกษาเรื่องการใช้คำของคำคมที่ปรากฏในเว็บเพจคำคมจากเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก. ใน เอกสารการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 53 (น.786-793). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- นภลัย สุวรรณธาดา. (2524). การสร้างหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยเรื่อง หิโตปเทศ คำกลอนสำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นานิทอล์ค. (2566). 100 แคปชั่นกีฬาหวาน ๆ ฮา ๆ 2566 ปลอ่ยมุกไว้เรียกรอยยิ้ม! สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2566 จาก <https://www.nanitalk.com/social/36726>
- ปรีชา ธนะวิบูลย์ และสิริวรรณ นันทจันทุล. (2559). วัจนกรรมคำคมความรักในเครือข่ายสังคมออนไลน์. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 10(1), 137.
- ปริยานุช สองศร. (2558). การศึกษาบทบาทการสื่อสารคำคมคัดัดและบ่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วิภาวรรณ อยู่เย็น. (2550). การศึกษาเรื่องคำคมในภาษาไทย. วารสารภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย, 1(2), 36-62.
- ศิริพร ณ ถลาง. (2554). ทฤษฎีคติชนวิทยา : วิธีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน-นิทานพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนุกดอทคอม. (2566). 95 แคปชั่นกีฬาหวาน ๆ แคปชั่นโดน ๆ แคปชั่นเด็ด ๆ สำหรับคอกีฬา ขาวเน็ตสายสปอร์ต. สืบค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2566 จาก <https://www.sanook.com/sport/1505563/>
- สุกัญญาโสภี ใจกล้า. (2563). บทบาทหน้าที่และอุปนิสัยในนิทานพื้นบ้านภาคเหนือตอนล่าง. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 39(6), 115-127.